

**Державний вищий навчальний заклад  
«Донбаський державний педагогічний університет»**

Факультет гуманітарної та економічної освіти

Кафедра менеджменту

**СИЛАБУС  
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ  
УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДАМИ ОСВІТИ**

---

(найменування навчальної дисципліни)

**підготовки здобувачів  
першого (бакалаврського) /другого (магістерського)  
рівня вищої освіти**

**спеціальності 011Освітні, педагогічні науки**  
(шифр і назва спеціальності)

**за освітньо-професійною програмою  
Педагогіка вищої школи**  
(назва освітньої програми)

**мова навчання українська**

**Розробники:**

**Набока О.Г.** – доктор педагогічних наук, професор, перший проректор з науково-педагогічної роботи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет

Коверга С.В. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет;

Колган Т.В. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри управління та адміністрування Донецького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти.

Силабус розглянуто і схвалено на засіданні кафедри менеджменту (протокол № 1 від «27» серпня 2021 р.)

Завідувач кафедри менеджменту

 С.В.Коверга

Погоджено групою забезпечення спеціальності **011 Освітні, педагогічні науки**

Керівник групи забезпечення

 С.А. Саяпіна

**ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**  
**Управління закладами освіти**

<b>Кількість кредитів</b>	5 кредитів
<b>Рік підготовки, семестр</b>	2-й рік, 3-й семестр
<b>Компонент освітньої програми</b>	<u>обов'язковий</u> / вибірковий
<b>Викладач,</b>	Набока Ольга Георгіївна, доктор педагогічних наук, професор
<b>Контактна інформація</b>	olganaboka@gmail.com
<b>Консультації</b>	четвер з 14.00 до 16.00
<b>Анотація навчальної дисципліни</b>	<p>Професійна діяльність сучасного педагога – викладача, вчителя є поліфункціональною, зміст якої виходить за межі психолого-педагогічних та методичних знань і потребує оволодіння ним знаннями й уміннями суміжних галузей наук з управління. Водночас практика свідчить про недостатню готовність не лише вчителів, а й керівників навчальних закладів до професійної управлінської діяльності та відсутність у багатьох з них необхідної управлінської компетентності.</p> <p>Навчальна дисципліна «Управління закладами освіти» спрямована на подолання у фаховій підготовці майбутніх педагогів суперечностей між наявним рівнем управлінської компетентності керівників та працівників ЗО; їхнім намаганням підвищити рівень управлінської компетентності та відсутністю науково-методичного забезпечення цієї діяльності.</p>
<b>Опис навчальної дисципліни</b>	<p><b>Метою</b> вивчення навчальної дисципліни «Управління закладами освіти» є опанування магістрантами освітньо-професійної програми «Педагогіка вищої школи» загальними і фаховими компетентностями, достатніми для здійснення ефективної діяльності керівника сучасного закладу освіти, розвиток системно-аналітичного мислення, організаторських та управлінських здібностей, формування квазіпрофесійного досвіду управлінської діяльності.</p> <p><b>Компетентності</b>, що набуває здобувач по завершенню вивчення дисципліни:</p> <p>ЗК 8. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.</p> <p>ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК 6. Здатність виявляти, ставити та розв'язувати</p>

	<p>проблеми.</p> <p>ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії. ЗК 14. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ЗК 15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК 16. Здатність проявляти толерантність та повагу до культурної різноманітності. ЗК 17. Здатність застосовувати softskills-навички в практичних ситуаціях.</p> <p>СК 3. Здатність враховувати різноманітність, індивідуальні особливості студентів у плануванні та реалізації освітнього процесу в закладі освіти. СК 4. Здатність здійснювати експертизу та надавати консультації з питань освітньої політики та інновацій в освіті. СК 7. Критичне осмислення проблем у сфері освіти, педагогіки й на межі галузей знань.</p> <p>СК 6. Здатність управляти стратегічним розвитком команди в педагогічній, науково-педагогічній та науковій діяльності.</p> <p><b>Ключові слова:</b> управління, заклади освіти, стратегія, персонал, керівник, управлінський цикл, організаційна структура, технології управління, якість освіти, освітній процес.</p> <p><b>Очікувані результати навчання:</b></p> <p>ПРН 3. Формувати педагогічно доцільну партнерську міжособистісну взаємодію, здійснювати ділову комунікацію, зрозуміло і недвозначно доносити власні міркування, висновки та аргументацію з питань освіти і педагогіки до фахівців і широкого загалу, вести проблемно-тематичну дискусію.</p> <p>ПРН 7. Створювати відкрите освітньонаукове середовище, сприятливе для здобувачів освіти та спрямоване на забезпечення результатів навчання.</p> <p>ПРН 10. Приймати ефективні, відповідальні рішення з питань управління в сфері освіти/педагогіки, зокрема у нових або незнайомих середовищах, за наявності багатьох критеріїв та неповної або обмеженої інформації.</p> <p>ПРН 11. Здійснювати консультативну діяльність у сфері освітніх, педагогічних наук.</p> <p><b>Матеріали та ресурси</b>  (Дистанційний курс  <a href="http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=1208">http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=1208</a>)</p>
--	---

<b>Теми</b>	<p>Тема 1. Становлення та розвиток науки управління закладами освіти</p> <p>Тема 2. Особливості управління закладами освіти</p> <p>Тема 3. Заклад освіти як об'єкт управління</p> <p>Тема 4. Управління якістю у закладах освіти</p> <p>Тема 5. Сучасні технології управління закладами освіти</p> <p>Тема 6. Управлінська діяльність керівника закладу освіти</p>
<b>Методичні поради для викладачів «Як навчати?»</b>	<p><u>Методи навчання:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– словесні (лекція, дискусія, співбесіда тощо);</li> <li>– практичні (практичні заняття, кейси, розв'язання управлінських ситуацій);</li> <li>– робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання есе, рефератів);</li> <li>– проектні (розроблення мініпроектів, робота у мінігрупах);</li> <li>– цифрові (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);</li> <li>– самостійна робота (розв'язання завдань).</li> </ul>
<b>Методичні поради для здобувачів «Як навчатися?»</b>	<p><u>Комунікаційна політика.</u> Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану пошту. Обов'язком здобувача є перевірка мінімум один раз на тиждень поштової скриньки та перегляд повідомлень відповідного дистанційного курсу на університетський платформі Moodle. Можлива комунікація телефоном чи іншими месенджерами за вимогою здобувача.</p> <p><u>Політика відвідування занять.</u> Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим – в оффлайн або онлайн режимі. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту академічної групи. Якщо здобувач вищої освіти захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи. Здобувачу вищої освіти, чий стан здоров'я є незадовільним і може вплинути на здоров'я інших здобувачів вищої освіти, буде пропонуватися залишити заняття (така відсутність</p>

	<p>вважатиметься пропуском з причини хвороби. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись дистанційно - в онлайн-формі, за погодженням з викладачем, деканатом.</p>
<p><b>Оцінювання</b></p>	<p><u>Політика щодо оцінювання.</u> Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за лекції здійснюється за такими критеріями: присутність здобувача на лекції, складання її конспекту та активна участь у перебігу лекції.</p> <p>Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих під час практичного заняття здійснюється за такими критеріями:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>під час опитувань – за повну й ґрунтовну відповідь на сформульоване запитання з теми заняття;</li> <li>під час тестування – за правильні відповіді на запитання тесту з теми заняття;</li> <li>у процесі виконання ситуаційних вправ і завдань – за запропонований правильний алгоритм (послідовність) виконання завдання; за знання теоретичних основ проблеми, порушеної в завданні; за отриманий правильний результат.</li> </ul> <p>Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в процесі написання поточних, проміжних контрольних робіт здійснюється за правильні відповіді на всі питання роботи.</p> <p>Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти під час контрольного заходу здійснюється за правильні відповіді на питання.</p> <p>Оцінювання рефератів та презентацій за визначеними темами здійснюється відповідно до таких критеріїв:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>за повноту та використання сучасних концепцій і джерел інформації (крім лекційного конспекту, має бути ще не менше трьох джерел інформації);</li> <li>за оформлення роботи згідно з вимогами і наявність посилань на використану літературу та джерела;</li> <li>за наявність змістовних висновків;</li> <li>за глибокі знання навчального матеріалу, що містяться в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах.</li> </ul> <p>У разі виявлення невідповідності результатів навчання окремим критеріям із тієї чи тієї форми контролю знань кількість балів, яка виставляється здобувачу, може бути знижена:</p>

- за неповну відповідь;
- за кожну неправильну відповідь;
- за невчасне виконання завдання;
- за недостовірність поданої інформації;
- за недостатнє розкриття теми;
- за відсутність посилань на літературні джерела.

Результати поточних контролів рівня знань здобувачів вищої освіти денної та заочної форм навчання (у вигляді певної кількості отриманих балів) обов'язково доводяться викладачем наприкінці кожного заняття до їхнього відома, виставляються в Журнал обліку роботи академічної групи та є підставою для одержання допуску до підсумкового контролю.

Підведення підсумків поточної роботи здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється в період від останнього практичного та/або лабораторного заняття до дня консультації перед екзаменом із цієї дисципліни, підставою чого є графік екзаменаційної сесії. На останньому аудиторному занятті викладач має оголосити здобувачам вищої освіти відкрито (за присутності академічної групи) накопичені ними бали поточного оцінювання за результатами навчання з навчальної дисципліни, отримані під час лекційних, практичних та/або лабораторних занять, та за виконану самостійну роботу.

Перед екзаменом згідно з розкладом екзаменаційної сесії обов'язково проводиться консультація. Під час консультації викладач доводить до відома здобувачів, хто з них і з яких причин є не допущеним до екзамену; знайомить із порядком проведення іспиту; відповідає на теоретичні чи практичні запитання здобувачів, пояснює певні теоретичні положення, аспекти їх практичного застосування.

Допуск до підсумкового контролю з навчальної дисципліни становить 60 балів, визначається як сумарна мінімальна кількість балів, яку має набрати здобувач вищої освіти для отримання позитивної оцінки «задовільно», крок шкали – 1. При цьому межа незадовільного навчання становить 59 балів.

Допуск здобувача вищої освіти до складання екзамену з певної дисципліни відбувається незалежно від результатів навчання з інших дисциплін.

Здобувачі вищої освіти, які за поточним

оцінюванням у семестрі мають результат навчання з дисципліни 60 балів і вище, можуть, за бажанням, бути:

– звільнені від складання екзамену й отримати в результаті оцінювання **60-80 балів**, що відповідають кількості балів поточного оцінювання з навчальної дисципліни;

– звільнені від складання екзамену й отримати в результаті оцінювання **81-100 балів**, що відповідають кількості балів поточного оцінювання з навчальної дисципліни, - за відсутності пропусків занять з усіх предметів семестру без поважних причин (**до 10%**), але за обов'язкового надання в деканат виконаних самостійних завдань з відповідної дисципліни;

– допущені до складання екзамену (у деканат обов'язково надається аркуш відповіді здобувача).

Навчальна дисципліна оцінюється за шкалою з максимальною оцінкою у 100 балів.

Шкала оцінювання результатів навчання здобувачів  
вищої освіти

За накопичувальною 100 – бальною шкалою	За національною шкалою	
	для екзаменів, звітів з практики, курскових робіт	для заліків
90 – 100 балів	відмінно	зараховано
89 – 75 балів	добре	
60 – 74 балів	задовільно	
26 – 59 балів	незадовільно	не зараховано
0 – 25 балів	неприйнятно	

Оцінку «відмінно» (90-100 балів) заслуговує здобувач вищої освіти, який продемонстрував всебічні, систематичні й глибокі знання навчально-програмного матеріалу, уміння без похибок виконувати завдання, передбачені програмою, опанував основну й додаткову літературу, рекомендовану навчальною програмою, засвоїв значущі для майбутньої кваліфікації підвалини основних дисциплін, виявив творчі здібності в усвідомленні, засвоєнні й застосуванні навчально-програмного матеріалу;



	<p>оцінку «добре» (75-89 балів) заслуговує здобувач вищої освіти, який продемонстрував ретельне знання навчально-програмного матеріалу, успішно виконав передбачені програмою завдання, засвоїв основну літературу, рекомендовану навчальною програмою, показав систему засвоєних знань з дисципліни та здатність до їх самостійного поповнення й оновлення під час подальшої навчальної роботи й професійної діяльності;</p> <p>оцінку «задовільно» (60-74 бали) заслуговує здобувач вищої освіти, який продемонстрував знання основного навчально-програмного матеріалу в обсязі, потрібному для подальшого навчання та майбутньої роботи за спеціальністю, впорався з виконанням завдань, передбачених програмою, але припустився помилок у відповіді на екзамені та під час виконання екзаменаційних завдань, хоча має необхідні знання для їх усунення під керівництвом викладача;</p> <p>оцінку «незадовільно» (26-59 балів) виставляється здобувачу вищої освіти, який має прогалини в знаннях основного навчально-програмного матеріалу, припустився принципових помилок у виконанні передбачених програмою завдань, і не може продовжувати навчання без виконання додаткових завдань з відповідної дисципліни;</p> <p>оцінку «неприйнятно» (0-25 балів) виставляється здобувачу вищої освіти, який не надав для перевірки потрібну кількість правильно виконаних завдань, пропустив без поважних причин значну кількість занять (більше ніж 50%), і не може продовжувати навчання без проходження повторного курсу навчання. Здобувач вищої освіти може підвищити оцінку, яку він отримав за результатами роботи в семестрі, під час складання екзамену в період сесії.</p> <p>Якщо здобувач вищої освіти на екзамені отримав оцінку нижчу, ніж за результатами роботи в семестрі, у відомість обліку успішності виставляється підсумкова оцінка за результатами роботи в семестрі.</p> <p>Результати семестрового контролю обов'язково оголошуються екзаменатором здобувачам після перевірки їхніх робіт (того ж дня) і заносяться у відомість обліку успішності та залікові книжки здобувачів, а письмові роботи передаються до</p>
--	--

деканату на зберігання.

Політика щодо перескладання. У разі отримання оцінки «незадовільно» здобувач має право на два перескладання: викладачу та комісії.

У разі, якщо здобувач вищої освіти не з'явився в день складання екзамену з поважної причини, підтвердженої документально, у відомість обліку успішності ставиться запис «не з'явився», а здобувач має право перескласти екзамен викладачеві у визначений деканатом день.

Здобувач, який протягом семестру не набрав 60 балів з навчальної дисципліни, вважається недопущеним до складання екзамену з цієї дисципліни, й у відомість обліку успішності ставиться запис «не допущений». Здобувач має право допрацювати необхідні бали за погодженням з викладачем та перескласти екзамен викладачеві у визначений деканатом день.

Політика щодо оскарження оцінювання. Якщо здобувач не згоден з оцінюванням його знань він може звернутися до апеляційної комісії та оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

Політика щодо академічної доброчесності.

Дотримання академічної доброчесності у ДДПУ регулюється Положенням про академічну доброчесність педагогічних, науково-педагогічних працівників та здобувачів та для здобувачів передбачає:

– самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

– посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

– дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

– надання достовірної інформації щодо результатів власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використаних методик досліджень та джерел інформації.

За порушення академічної доброчесності здобувачі ДДПУ можуть бути притягнуті до такої

	<p>відповідальності:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);</li> <li>– повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;</li> <li>– позбавлення академічної стипендії відповідно до норм чинного законодавства;</li> <li>– позбавлення наданих ДДПУ пільг з оплати навчання (за умови їх отримання);</li> <li>– усне зауваження від працівника або уповноваженого представника адміністрації (керівника кафедри, факультету тощо) та попередження про можливість притягнення до академічної відповідальності;</li> <li>– повторне виконання завдання;</li> <li>– зниження оцінки за виконання завдання;</li> <li>– усне чи письмове повідомлення юридичної або фізичної особи, яка здійснює оплату за навчання, про факт порушення;</li> <li>– виключення з рейтингу претендентів на отримання академічної стипендії або нарахування штрафних балів у такому рейтингу;</li> <li>– позбавлення права брати участь у конкурсах на отримання стипендій, грантів тощо;</li> <li>– відрахування.</li> </ul>
<p><b>Переваги вивчення навчальної дисципліни «Бонус вивчення»</b></p>	<p>Здобувачі вищої освіти, які регулярно відвідували лекції (мають не більше двох пропусків без поважних причин) та мають всі виконані практичні завдання отримують додатково 10 балів до результатів оцінювання за поточним контролем. Здобувачі, які протягом семестру підготують та подадуть до публікації наукову статтю за тематикою дисципліни у фахове видання України або іншої країни, можуть отримати додатково 25 балів, але не більше у підсумку 100 балів за дисципліну.</p>

Набока О.Г.

доктор педагогічних наук, професор

